

Zavod za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju
Opća bolnica "Sveti Duh" ♦ Sveti Duh 64 ♦ 10000 Zagreb

**DO KADA FIZIKALNA TERAPIJA?
PRIKAZ BOLESNICE S DIJAGNOZOM ANKILOZANTNOG SPONDILITISA
I BOLOM SAKROILIJAKALNOG ZGLOBA
PHYSICAL THERAPY - FOR HOW LONG?
A CASE REPORT OF FEMALE PATIENT WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS
AND SACROILIAC PAIN**

Marija Graberski Matasović ♦ Ana Aljinović ♦ Maja Paar Puhovski ♦ Mirka Jakšić

Šezdesetogodišnja bolesnica kojoj je pred 19 godina postavljena dijagnoza ankiлоzantnog spondilitisa (HLA B 27 pozitivna) započela je fizioterapiju zbog bolova sakroilijakalnog zgloba koji su trajali godinu dana s postupnim razvojem lumboishialgije.

Kako se tegobe usprkos intenzivne četverotjedne fizikalne terapije (elektroanalgezija i kineziterapija) nisu smirivale, zatražena je dodatna dijagnostička obrada. Radiološki se vidjela sklerotična zona opisana kao sakroileitis kondezans. Budući je elektromioneurografijom nađena svježija lezija L5 (L3, L4) korijena, obrada je proširena. MR snimkom lumbosakralne kralježnice postavljena je sumnja, a CT abdomena je potvrdio ekspanzivno-proliferativni proces koji je zahvatio sakroilijakalni zglob s destrukcijom ilijačne kosti. Dostupan dio tumora

je odstranjen, patohistološki se radi o umjereno diferenciranom hondrosarkomu. Daljnje operativno liječenje nije bilo moguće pa se provodi radijacijska terapija.

Bolesnica i dalje ima bolove, prvenstveno sakroilijakalno i duž noge te uz nesteroidne protuupalne lijekove primjenjuje i fentanil flastere.

Slučaj pokazuje da je vrlo važno pratiti napredak i ishod liječenja te ponovno evaluirati prethodne dijagnoze kod pojave novih simptoma kako ne bi zbog "neučinkovite" fizioterapije odgodili moguće druge bitne načine liječenja.

Ključne riječi: ankiлоzantni spondilitis, fizikalna terapija, sarkom

Napomena: Rad je prikazan na Sedmom kongresu Hrvatskoga reumatološkog društva u Rovinju 2005. godine.